

## שם השיעור: היגיינה - זה בידיים שלנו. שיעור בערבות הדדית

### תאור קצר של השיעור:

השיעור נפתח במתן אפשרות לתלמידים להפגין את הידיעות שלהם לגבי וירוסים. בהמשך הם לומדים על הנגיף ומבינים כיצד הם יכולים לשמור על כללי היגיינה על מנת להפחית הדבקות. התלמידים ילמדו על ערבות הדדית, יפרסמו את כללי ההיגיינה ויתנו מענה כיתתי ובית ספרי למניעת התפשטות הנגיף.

### שכבת גיל: ד-ו

### משך השיעור: 90 דקות

ערך מפתח ה"ב": אחריות, מעורבות חברתית, כבוד, ביטחון ובטיחות

נושא שנתי: ערבות הדדית

כתב: צוות בריאות ארצי

(בוצעו התאמות למחוז החרדי ע"י צוות קידום בריאות)

**מקורות תורניים:** "ירחץ ידיו ויברך על נטילת ידיים" "אפילו לא עשה צרכיו, וכן מבית המרחץ אפילו לא רחץ שם"

"הנוטל (גוזז) ציפורניו, והחולץ מנעליו, והנוגע ברגליו, והחופף ראשו..."  
(שו"ע, הלכות הנהגת האדם בבקר)

"כל האוכל הפת שמברכים עליו המוציא צריך נטילת ידיים תחלה וסוף ואע"פ שהיא פת חולין ואף על פי שאין ידיו מלוכלכות ואינו יודע להן טומאה לא יאכל עד שייטול שתי ידיו..."  
(משנה תורה לרמב"ם, הלכות ברכות פ"ו הלכה א')

"מים אחרונים חובה"

(שו"ע או"ח, סימן קפ"א סעיף א')

### עזרי הוראה:

מצגת מלווה. אפשר גם דפים וטושים.

פאזל לכל קבוצת תלמידים (מצורפות שתי אפשרויות לפאזל צריך להדפיס, לניילן ולחתוך).

### מטרות השיעור:

#### מטרת על:

להבין מהם נגיפים, להכיר כללים לשמירה על היגיינה.

לדעת איך לפעול על מנת לשמור על עצמי ועל הסביבה.

מטרות אופרטיביות (מעשיות):

התלמידים יחשפו למושג נגיף ויבינו שהקורונה הוא סוג של נגיף.  
התלמידים יכירו את כללי ההיגיינה וידעו להמליל אותם ולהשתמש בהם.  
התלמידים יציעו רעיונות לשמירה על ההיגיינה ברמה כיתתית ובית ספרית.

מהלך השיעור :

**פתיחה :**

| פירוט                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | זמן     | מהלך השיעור |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------|
| <p>נפתח את השיעור בשאלה - באלו מקרים אנו מצווים ליטול ידיים?<br/>נכתוב על הלוח את כל המועדים :<br/>* בשעת הקימה בבוקר<br/>* לאחר יציאה מבית הכיסא<br/>* לפני אכילת פת<br/>* בסיום אכילת פת<br/>* בעת גזיזת ציפורניים, חליצת נעליים, חפיפת שיער<br/>ועוד.<br/>נסכם את תשובות הילדים על פי מקורות חז"ל :<br/><br/>* בקומו בבוקר הוא נוטל את ידיו : "ירחץ ידיו ויברך על נטילת ידיים" (שו"ע, הלכות הנהגת האדם בבקר, סימן ד סעיף א).<br/><br/>* לאחר יציאתו מבית הכסא : "אפילו לא עשה צרכיו, וכן מבית המרחץ אפילו לא רחץ שם" (שו"ע, הלכות הנהגת האדם בבקר, סימן ד סעיף יח).<br/><br/>* לפני כל סעודה : "כל האוכל הפת שמברכים עליו המוציא צריך נטילת ידיים תחלה וסוף ואע"פ שהיא פת חולין ואף על פי שאין ידיו מלוכלכות ואינו יודע להן טומאה לא יאכל עד שיטול שתי ידיו..." (משנה תורה להרמב"ם, הלכות ברכות פ"ו הלכה א).<br/><br/>* בסיומה של הסעודה : "מים אחרונים חובה" (שו"ע או"ח, סימן קפ"א סעיף א).</p> | 10 דקות | <b>פתיח</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------|
| <p>* וכן לאחר פעולות שונות: "הנוטל (גוזז) ציפורניו, והחולץ מנעליו, והנוגע ברגליו, והחופף ראשו... " (שוי"ע, הלכות הנהגת האדם בבקר, סימן ד סעיפים יח – י"ט)</p> <p>על-פי ההלכה, יהודי מצווה להקפיד מאוד על רחיצת (נטילת) הידיים פעמים רבות במהלך היום לשם שמירת טהרה ונקיות ומניעת סכנה. (שקופית 1-3)</p> <p>מי שמע על וירוסים? נגיפים?<br/>מי שמע על נגיף הקורונה?<br/>לתת לתלמידים לחלוק דברים שמעו.</p> <p>באמת מעניין לשמוע על הקורונה, בעיקר שיש הרבה מידע ולא תמיד אנחנו יודעים מה אמין.</p> |  | <p><b>שמועות, מה אני יודע על וירוסים?</b></p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------|

#### גוף השיעור :

| פירוט                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | זמן     | מהלך השיעור                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------------------------------|
| <p>אז בואו נכיר כמה עובדות.<br/>מקרינים את המצגת (שקופיות 4-7)<br/>על נגיף באופן כללי ועל נגיף הקורונה.<br/>מקרינים שקופית 8 - אז מה עושים?<br/>מעלים עם התלמידים רעיונות (אפשר לכתוב על הלוח)<br/>עכשיו בואו נראה מה ההנחיות של משרד הבריאות.</p>                                                                            | 15 דקות | <p><b>מהו נגיף?<br/>ומהו נגיף הקורונה?</b></p>    |
| <p>כל קבוצה מקבלת פאזל ומחברת אותו. היא תקבל את ההוראות של משרד הבריאות בנושא היגיינה (מצורף בנספח).<br/><br/>כל קבוצה נעזרת בכללים שקיבלה בפאזל ומחברת סיסמה או סלוגן או כרזה או הצגה או כל דרך אחרת שבה יוכלו ללמד אנשים אחרים (משפחה, חברים) איך להיזהר מנגיפים.<br/><br/>כל קבוצה מציגה לכיתה את הסלוגן או ההצגה שלה.</p> | 40 דקות | <p><b>כללי ההיגיינה</b></p>                       |
| <p>למדנו כל השיעור על מה כל אחד עושה על מנת לשמור על עצמו וכך הוא שומר על כולם.</p>                                                                                                                                                                                                                                           | 10 דקות | <p><b>מה אפשר לעשות בכיתה/<br/>בבית הספר?</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>ערבות הדדית היא אחריות של הקהילה כלפי כל אחד מחבריה, ושל כל אחד מחברי הקהילה כלפי הכלל. (שקופית 11)</b></p> <p><b>דיון: מה אנחנו יכולים לעשות ברמה הכיתתית? איך ניצור ערבות הדדית בנושא מניעת הידבקות בנגיפים?</b></p> <p><b>תשובות אפשריות:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- לא לבוא חולים לבית הספר</li> <li>- לעשות פינת היגיינה כיתתית המכילה אלקוג'ל, מגבוני חיטוי. טישו.</li> <li>- לשים חבילת טישו על כל שולחן שכל מי שצריך להתעטש יוכל להתעטש לטישו.</li> </ul> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**סיכום:**

| פירוט                                                                                                    | זמן | מהלך השיעור                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------|
| <p>"היגיינה זה בידיים שלנו"</p> <p>כולנו אחראים ולכל אחד מאיתנו יש את כלים לשמוע על עצמו ועל סביבתו!</p> | 10  | <p><b>לסיכום – כולנו אחראים!</b></p> |